ERFGOEDRAAD
DATUM: 19 maart 2026
LOCATIE: Gemeentehuis (Blauwe Zaal)
AANWEZIG: Erik Block, Natacha Van Goethem, Joost Caen, Werner Braeckmans, Dirk Thiers, Guido Marnef, Pieter Gielis
VERONTSCHULDIGD: Gie Bresseleers, Vincent Jespers, Peter Van de Vijvere
BIJKOMEND AANWEZIG:
AFWEZIG:
BIJLAGEN: zie teams-kanaal

AGENDA

1. **Goedkeuring vorig verslag (19 februari 2026)**

2. **Advies bouwdossiers**
   - Geen te bespreken bouwdossiers

   - Beslist dossier:
     - 2025392 Venstraat 47– voorwaardelijke vergunning

   "Indien mogelijk het dakprofiel uit voeren in antracietgrijs net zoals het buitenschrijnwerk"
   Het advies van de gemeentelijke erfgoedraad is geformuleerd als een aanbeveling. Deze
   kan worden bijgetreden en zal dan ook als voorwaarde worden opgenomen."

     - 2025391 Leo van Hullebuschstraat 18 – voorwaardelijke vergunning

   "Kan er meer éénvormigheid gerealiseerd worden met het hoofdvolume en een éénheid
   in materialenkeuze. Hierbij werden volgende voorwaarden voorgesteld:
   - Kan er meer éénvormigheid gerealiseerd worden met het hoofdvolume en een éénheid in materialenkeuze."
   De gemeentelijk omgevingsambtenaar wijkt ten dele gemotiveerd af van het advies van
   de gemeentelijke erfgoedraad. De gemeentelijke erfgoedraad formuleert in deze slechts
   een aanbeveling en legt in die zin geen duidelijke voorwaarde op.
   De beperkte afwijking inzake materiaalkeuze kan worden toegestaan, aangezien de veranda zich achteraan de woning bevindt, nauwelijks zichtbaar is vanaf de straat, deze
   wordt uitgevoerd in kwalitatieve materialen die frequent gebruikt worden bij woningbouw en de vervanging van de bestaande veranda geen invloed heeft op de eenvormigheid van het gebouwenblok dat voor wat betreft het hoofdgebouw volledig uitgevoerd blijft in rode gevelsteen/baksteen.
   Om enigszins tegemoet te komen aan de éénvormigheid in materiaalkeuze wordt als voorwaarde opgelegd dat het gevelmetselwerk ter hoogte van de veranda moet worden
   uitgevoerd in dezelfde of gelijkaardige rode baksteen als het hoofdgebouw. Deze baksteen mag niet wit geschilderd worden. Het aluminium wordt doet echter geen afbreuk aan de voormelde eenvormigheid.

   - 2 principsvragen over het marktplein:

1. Reclame aan marktgebouwen: Voor elk van de twee concessies wordt één aansluiting voor elektriciteit voorzien aan de voorgevel om eventueel een lichtreclame (vb. van een brouwerij) op te hangen. Zo'n verlichte reclame is ook te vinden op oude beelden (beeldbank – zoekterm "markt") vb. van Stella.

Yannick is met Fluvius aan het bekijken of we in het kader van de centrumvernieuwing enkele gebouwen kunnen laten “uitlichten” waaronder de Marktgebouwen.
Advies erfgoedraad:
Witte letters akkoord, maar wel dezelfde hoogte boven de bogenpartij. Licht ook akkoord maar wel een eenduidige zachte/ warm wit ledverlichting (type af te stemmen met gemeente zodat de rest het ook allemaal kan volgen)

Vragen erfgoedraad:
- Publieke verlichting achteraan kant Gelmelenhof. Dit wordt best in 1 geheel samen bekeken. Hoe wordt daarmee omgegaan?
- Glaspartij aan forumgebouwen hoe is de verlichting daar voorzien?
- Wie is er aangesteld om voor een uniform geheel te zorgen (marktgebouwen en centrumvernieuwing in het algemeen?
- Concessies al afgelopen of moet deze procedure nog doorlopen worden?

2. Dakwerken aan Belfius: Vraag van Belfius bank voor het vernieuwen en isoleren van het dak en het vernieuwen van de dakgoten. Plaatsen van zonnepanelen en het renoveren van de platte daken achter de hoofddaken. Alle werken blijven binnen bestaand volume.

   Advies erfgoedraad:

   - Isoleren en vernieuwen van de dakpannen en de dakgoten:
     - Advies Forumgebouwen: “Er zal in de toekomst worden getracht vanuit de dienst ruimtelijke ordening dat wanneer de dakpannen elders aan de marktgebouwen worden vervangen, deze dezelfde dienen te zijn als degene die gebruikt worden bij deze vergunningsaanvraag. Er werd daarom ook gevraagd aan de architect om dakpannen te kiezen die zowel aan de voorwaarden van de erfgoedraad voldoen, en dat deze betaalbaar zijn en eenvoudig te verkrijgen.”
     - Conclusie: Het uitzicht van de marktgebouwen moet hetzelfde blijven. Er zal dus met een gelijkaardige kleur dakpannen en dakgoten gewerkt moeten worden.
   - Plaatsen van PV panelen
     - Het dorpsgezicht vanop de markt dient behouden te blijven.
     - Werken met zonneleien of zonnepanelen clusteren op de achterste platte daken.
     - Conclusie: Er wordt geen gunstig advies gegeven voor zonnepanelen zichtbaar vanop de markt.

3. Opvolgdossiers

- Boswachterswoning Peerdsbos
  - 19/03/2026 cbs met vraag akkoord te gaan om onderhandelingen over een erfpachtregeling voor de boswachterswoning in het Peerdsbos op te starten met Agentschap Natuur en Bos.
  - Financieel plaatje moet nog bekeken worden in samenwerking met Brasschaat, Schoten en ANB afhankelijk van welke invulling dit zal krijgen
- Sluiswachterswoningen

- Professor Van Acker (universiteit) aangeboden om hierover te spreken
- Scheepvaart heeft de gemeente geen vast overlegmoment. Nu is er afgesproken om minstens 2 keer per jaar samen te komen. Sluiswachterswoningen staan op de agenda. Het landschap van het Kempisch Kanaal met (zie artikel krant) (uitgebreide definitie toe te voegen)

- Terminus
  - Oplossing kan een erfgoedverordening zijn. Dit kan met een verordening gebundeld met kapvergunning (zie mailverkeer Dirk)
  - Glas in lood is er niet meer
  - Oefening doen monument, dorpsgezichten binnen de 100m ook vergunningsplichtig

- Zorgflats Borgeind (De Voorkempen)
  - Vraag naar inzage van de plannen?
  - Volgende erfgoedraad agenderen

- Kasteel van Schoten
  - Vraag naar bestemming kasteel na renovatie?
  - Renovatie schrijnwerk start dit jaar nog. Over de herbestemmingen nog niets beslist.
  - In het Teamskanaal onder 20/11/2025 zijn alle documenten daarover beschikbaar

- Klarre Warre
  - Woonmaatschappij is nog in overleg met het architectenteam om een nieuw ontwerp voor te leggen aan de gemeente. Dit ontwerp zal eerder meer behoud van de woningen zijn dan oorspronkelijk voorzien. Van zodra er een versie klaar is zal dit met de erfgoedraad worden teruggekoppeld.

- Schapenweide
  - Motown plant indiening van vergunning voor de zomer. Ze bezorgde in maart een nieuw uitgewerkt voorontwerp aan het college en de diensten. Dit laatste wordt de volgende weken verder besproken.

- Orgel Sint-Cordulakerk
  - Voorlopige herstelling met een dading met de aannemer.
  - Toekomstig plan: discussie muziekschool, verzekeringen, gemeente, specialisten,... Orgel van leegstaande kerk
  - Guido Marnef bezorgde achteraf deze gegevens:

    Daniel Vanden broecke: d.vandenbroecke@orgelinvlaanderen.be ; tel. 0479 64 01 73.

    Voor de website, zie: https://share.google/xN0zEnf1S2Asu88Ab .

    De zetel van ‘Orgel in Vlaanderen’ is in Antwerpen en de organisatie ressorteert onder het Agentschap Onroerend Erfgoed. Hopelijk kan hun expertise van pas komen bij de problematiek van het orgel in de Cordulakerk.

- Voorbereiding overleg met externen

  - Wie wil de erfgoedraad graag uitnodigen?
    - Maarten Van Acker (Kempisch kanaal)
    - Centrum agrarische geschiedenis / Tim Soens
    - Bomenexpert Gert Dessoy (woont op Schotenhof)

- Wat wil de erfgoedraad graag vragen/bespreken?
    - Landschappelijk erfgoed
    - Trage wegen vzw
    - Houtig erfgoed (groen, lanen,...)
    - Roerend erfgoed en immaterieel erfgoed
        - Werkplaats immaterieel erfgoed (website)

4. Erfgoedprojecten

- Advies projectsubsidie
    - Zie map 'projectsubsidie': aanvraag en begroting
    - Eventuele toelichting door Joost Caen
    - Advies Erfgoedraad:
        - Unaniem gunstig
            - Bespreking: Kan er een combinatie worden overwogen om dit te combineren met Interbellum wandeling.
        - Akkoord met het gevraagde bedrag van 1800 euro?
            - Ja

- Erfgoeddag
    - Datum: zaterdag 25 april 2026 in Schoten
    - Thema: HAHA Humor
    - SCOT brengt een themanummer van het tijdschrift uit rond humor
    - Optreden Perfavore is op zondag in Arsenaal (14u en 15u30)
    - Voorstelling films TV Schoten

- Erfgoedprijs
    - Bob heeft meteen twee stenen besteld (2025 + 2027)
    - Tweejaarlijkse uitreiking: volgende editie in 2027
    - Voorstel om het natraject van de winnaars van 2025 te koppelen aan de nieuwe oproep voor 2027 (Open Monumentendag)
    - Is een open oproep geen thema aan gekoppeld

- Algemene Vergadering Erfgoedraad
    - Zondag 24 mei 2026
    - Bezoek aan Sunny Home
    - Wie vanuit de Erfgoedraad wil zeker deelnemen? Namen + aantallen noteren
        - Guido, Joost, Dirk, Gie en Gert
        - Vraag herhalen volgende erfgoedraad

- Bijdrage Algemene Vergadering Cultuurraad
    - Erfgoedprijzen werden in 2025 uitgereikt op AV CR
    - Vraag van Cultuurraad aan Erfgoedraad om 1500 euro bij te dragen
    - Totale factuur van receptie: 6304,15 euro
    - Antwoord Erfgoedraad?
        - Wat is het jaarlijks budget van de erfgoedraad?
        - Penningmeester circa €6000 in kas. Elk jaar geeft gemeente €1500
        - Tegenvoorstel wegens niet betrokken in de organisatie, geen offertes gezien: €750
        - Volgende edities voorstellen omtrent de receptie eerst voorleggen

- Modern bouwen in Schoten - Jo Van Bouwel
    - Joost Caen heeft dit op de vorige erfgoedraad toegelicht
    - Voorstel om een boek over lokale moderne architectuur uit te geven

- In Schoten zijn veel relevante voorbeelden (o.a. Schillemans, Braem, Hoste…)
- Er bestaat reeds een inventaris: een werkgroep wil een selectie maken voor het boek
- Vraag of de gemeente dit project financieel kan ondersteunen?
- Geschatte kost: 10.000 - 15.000 euro
    - Jo Van Bouwel uitnodigen om dit toe te lichten?
    - Hier kan er wel een subsidie vanuit de erfgoedraad gegeven worden of eventuele sponsoring lokale drukkerij of bouwsector
    - Hoe geregeld bij boek over Braem? Welke kosten, drukker, hoeveel verkocht,...
    - Gaat er ook een deel teruglopen (verkoop), eigenaars kopen dit meestal
    - Eventueel koppelen met toerisme (wandelingen)
    - Agentschap onroerend erfgoed navragen of er subsidiemogelijkheden zijn? (vb. Redactie)

- Open Monumentendag
    - Zondag 13 september 2026
    - Thema OMD 2026: 'In goede handen', met focus op zorg, onderhoud, herbestemming en vrijwilligers die erfgoed beheren
    - Suggestie om Kasteel Villers te betrekken
    - Nog voorstellen?
        - Volgende erfgoedraad te bespreken
        - Idee schepen openstellen woning Sunny Home

5. Varia

- Congres over dorpse waarden
    - Dirk Thiers was aanwezig en zal zijn bevindingen uitschrijven.
    - PDF staat in Teamskanaal 'Programmaboek_2025_DEF'
    - PDF staat in Teamskanaal 'Dorpse Waarden Erfgoedcongres BRX 12 2025'

- Lezing over Kempische kanalen
    - Gert Gielis hoorde een interessante lezing en zal hierover informatie delen.
    - Meer over Oosterlijke zijde, niet veel over Schoten.
    - De artikelen van Maarten van Acker en van Bruno Indekeu demonstreren de directe link tussen het kanaal Schoten-Turnhout-Dessel en de Kempense koloniën (waarvan Wortel UNESCO Werelderfgoed is, maar die van Merksplas en Lommel eveneens uitzonderlijke erfgoedwaarde hebben).
    - De bijdragen van Ton Burgers in het interessante Tijdschrift voor Waterstaatsgeschiedenis schetsen de geo-politieke problematiek rond de Kempense kanalen (i.h.b. die op het Limburgse plateau) die ontstond in de nasleep van het ontstaan van België en doorwerkte tot na WO I. Het kanaal Schoten-Dessel komt hierin niet aan bod, maar de artikelen geven wel een goede historische duiding en plaatsen de geschiedenis van de Kempense kanalen in een breder perspectief.
    - Ten slotte kwam ik een bijdrage tegen van Karel Leenders over een niet-gerealiseerd plan om een kanaal te graven van Turnhout naar Breda. Hierin komt het kanaal Schoten-Turnhout-Dessel wel kort aan bod, als link in het kanalencomplex.

- Deze artikelen illustreren, vind ik, dat de kanalen in de Kempen stille getuigen zijn van en over ons verleden en een functie hebben om dat verhaal te vertellen. Het is wellicht wat optimistisch, maar een klein symposium rond de geschiedenis van Schoten-Vaart met deze auteurs als sprekers zou interessant kunnen zijn om een breder publiek op de hoogte te brengen van de historische achtergrond en de erfgoedwaarde van de vaart.
- Artikels werden toegevoegd aan Teamskanaal

- Rondleiding Bonte Hannek
  - Erfgoedraad toont interesse
  - Maximaal 20 personen per gids
  - Peter Van de Vijvere stelt een datum voor
  - Peter is verontschuldigd, agendapunt meenemen naar volgende vergadering
  - Najaar

- Oproep Reuzen van Schoten
  - Erkende Schotense erfgoedvereniging
  - Mail ontvangen:

    Het bestaan van de Reuzen van Schoten loopt gevaar. Ik kan me best voorstellen dat de gemeente dit niet wil. Het is erfgoed dat niet mag verloren gaan, toch?

    De hangende problemen zijn:
    - *Plaats om de reuzen onderdak te geven. Wegens grote veranderings- en onderhoudswerken bij Hugo Lambrechts kunnen ze daar niet meer staan.*
    - *Onze vrijwilligers krimpen. We hebben dringend nieuw en jong bloed nodig.*

  - Wat kan Erfgoedraad betekenen? Mee in de kijker zetten?
    - Expertise Histories vzw werkgroep kan gecontacteerd worden zie op de website

- Voorstel lezing Arm Vlaanderen (Maarten Van Ginderachter)

  - Korte inhoud:

    Vlaanderen anno 1850 roept het beeld op van boerenfamilies die met de moed der wanhoop een schrale oogst uit hun grond persen.

    Maar Maarten Van Ginderachter trekt die lokale geschiedenis uit de Vlaamse zandgrond. Zet je schrap voor een wereldreis langs het barkoude Milwaukee, het broeierige Calcutta, de kurkdroge kust van Peru en de door zandstormen geteisterde Sahel. Een tocht die voert langs het eerste Vlaamse SF-verhaal, de gruwelijke industrieziekte kaakrot, de mislukte Belgische kolonie in Guatemala, het ambacht van beerproeven en de uitvinding van de frieten.

    Kortom, zet je schrap voor de eerste échte wereldgeschiedenis van Arm Vlaanderen.

- Interessante lezing om in Schoten te organiseren, bijvoorbeeld in samenwerking met lokale afdeling van het Davidsfonds?
    - Doorgegeven aan Gert (moeder Gert is voorzitter van Davidsfonds)
- TV Schoten komt vanavond op ATV nieuws. Oud filmmateriaal wordt gedeeld en is voorgesteld bij Scot

6. Data volgende erfgoedraden

- DO 16 april 2026
- DO 21 mei 2026
- DO 18 juni 2026